ಲಹರಿ ಸಂವಾದ

ಸಂಪುಟ : ೧೮–೧೯ ಸಂಚಿಕೆ : ೧೦–೧೨ ಮತ್ತು ೧–೩

ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ೧೯೪೦, ಶ್ರೀ ವಿಕಾರಿ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ, ಪುಷ್ಯ–ಶ್ರಾವಣ

ಪುಟ ೧: ತಿಂಗಳ ಸುದ್ದಿ

ಪುಟ ೨: ಸುದ್ದಿ, ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಂಗಳದಿಂದ

ಪುಟ ೩: ಸುದ್ದಿ, ಪ್ರಚಲಿತ ಪುಟ ೪: ಸುದ್ದಿ,

ರೆಸ್ ಜುಡಿಕೆಟಾ ಸಂಗತಿ ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನ ಮಿಶ್ರ ಪ್ರಶ್ನೆ

ದಿವಾಣಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯ ಕಲಂ ೧೧ ವಿಧಿಸುವ ರೆಸ್ ಜುಡಿಕೆಟಾ ನಿಯಮ ಸಂಗತಿ ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನ ಮಿಶ್ರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದಿದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ. ಅದೊಂದು ಮಿಶ್ರ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪಕ್ಷಗಾರರ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಇಲ್ಲದೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸಾರಿದೆ.

'ಒಂದು ದಾವಾದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ವಿವಾದಾಂಶಗಳನ್ನು ಆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ ನಂತರ ಮುಂದೆ ಅದೆ ಪಕ್ಷಗಾರರ ಮಧ್ಯೆ ಅಥವಾ ಅವರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವವರ ಮಧ್ಯೆ ಇನ್ನೊಂದು ದಾವಾರಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದರೆ ಅಂತಹ ವಿವಾದಾಂಶಗಳನ್ನು ಯಾವ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವಂತಿಲ್ಲ' ಎಂಬುದೆ ಕಲಂ ೧೧ರ ತಿರುಳು. ವಿವಾದಾಂಶ ಸಂಗತಿ (fact)ಯದೂ ಆಗಿರಬಹುದು. ಕಾನೂನಿನದಾದರೂ ಆಗಿರಬಹುದು. ಇದರ ಅರ್ಥ ಸ್ಪಷ್ಟ. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಾರ್ಟಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಯ ಕಂಡಿರುವ ವಿವಾದಾಂಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಾವಾ ಹೂಡಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ನೆನಪಿಡಿ, ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯ ದಾವಾಗಳ ವಿವಾದಾಂಶಗಳು ಒಂದೆ ಆಗಿರಬೇಕು, ಅಥವಾ ಒಂದೆ ರೀತಿಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಥವಾ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದೆ ರೀತಿಯವು ಆಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವು ಅದೆ ಪಾರ್ಟಿಗಳ ಮಧ್ಯದ ಅಥವಾ ಈ ಪಾರ್ಟಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮಧ್ಯದ ದಾವಾದಲ್ಲಿ ಉದಿಸಿರುವ ವಿವಾದಾಂಶ ಆಗಿರಬೇಕು.

ಹಾಗಾದರೆ ಅಂತಹ ಎರಡನೆ ದಾವಾದ ಗತಿ ಏನು? ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಲಂ ೧೧ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮನವರಿಕೆ ಆದರೆ ಅಂತಹ ಎರಡನೆ

▶▶ ೪

೧೯ ನೇ ವರ್ಷದ ಪ್ರಕಟಣೆ

ತಾರೀಖು ಬರೆದ ಚೆಕ್ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಬಿಲ್ ಆಫ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್

ಚೆಕ್‌ಗೆ ತಾರೀಖು ಇರದಿದ್ದರೆ ಅದು ಬಿಲ್ ಆಫ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಅಲ್ಲ, ಆದರೆ ತಾರೀಖು ಬರೆದ ನಂತರ ಅಂತಹ ಅಪೂರ್ಣ ಚೆಕ್ ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದ ಬಿಲ್ ಆಫ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದಿದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದಿದ್ದ ಈ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪುನರೀಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕಾನೂನಿನ ಮತ್ತು ಸಂಗತಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿದವು. ಆ ಪೈಕಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ 'ತಾರೀಖು ಬರೆಯಲಾರದ ಚೆಕ್ಕನ್ನು ಬಿಲ್ ಆಫ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದೆ?' ಚೆಕ್ ಕೂಡ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಬಿಲ್ ಆಫ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಎಂದು ಕಾನೂನು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಉದಿಸಲು ಕಾರಣವಾದ ಸಂಗತಿಗಳವು : ದೂರುದಾರರು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಮುಂದೆ ಖಾಸಗಿ ದೂರೊಂದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ 'ಆಪಾದಿತನೊಂದಿಗೆ ಮನೆಕಟ್ಟುವ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿತ್ತು, ಅದರಂತೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟೆ, ಆ ಬಾಬ್ತು ಹಣದ ಸಂದಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಆಪಾದಿತ ಕೊಟ್ಟ ರೂ. ೧,೫೦,೦೦೦/–ದ ಚೆಕ್ ಹಣ ಸಂದಾಯವನ್ನು ತಡೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದರಿಂದ ಅಮಾನ್ಯಗೊಂಡು ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದೆ' ಎಂದು ಆಪಾದಿಸಿ, ಆಪಾದಿತನನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ತಮಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿದರು.

ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆಯ ನಂತರ ಆಪಾದಿತ ಶಿಕ್ಷಿತರಾದರು. ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಸೆಶನ್ಸ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸಣ್ಣ–ಪುಟ್ಟ ಮಾರ್ಪಾಡಿನೊಂದಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಿತ ಆಪಾದಿತ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಪುನರೀಕ್ಷಣೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಈಗಾಗಲೆ ಹೇಳದಂತೆ ಪುನರೀಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಉದಿಸಿದ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ

▶▶ ೨

'ಉಯಿಲಿನ ಪ್ರೊಬೆಟ್ ಡಿಕ್ರಿಯಲ್ಲ'

'ಉಯಿಲಿನ ಪ್ರೊಬೆಟ್ ಕೇಳಿದ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಪಕ್ಷಗಾರ ಹಾಜರಾದ ನಂತರ ಹೊರಡಿಸುವ ಪ್ರೊಬೆಟ್ ಆಜ್ಞೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಡಿಕ್ರಿ ಅಲ್ಲ' ಎಂದಿದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ. ಪ್ರೊಬೆಟ್ ಆಜ್ಞೆ ಎದುರು ಪಕ್ಷಗಾರರ ವಿರೋಧ ಇದ್ದಾಗ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾದರೂ ಅದು ಕೇವಲ ಪ್ರೊಬೆಟ್ ಆಜ್ಞೆಯೆ ಹೊರತು ದಿವಾಣಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯ ಕಲಂ ೨(೨)ರಂತೆ ಡಿಕ್ರಿ ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಈ ತೀರ್ಪಿನ ತಿರುಳಾಗಿದೆ.

ಈ ತೀರ್ಪು ಬರಲು ಕಾರಣವಾದ ಸಂಗತಿಗಳವು : ತಮ್ಮ ತಾಯಿ ಬರೆದಿದ್ದ ವಿಲ್ (ಉಯಿಲು)ನಂತೆ ಆಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಒಬ್ಬ ಮಗ ಆಸ್ತಿಯ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯ್ತಿಯನ್ನು ಕೋರಿದರು. ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಇವರಿಗೆ ಉಯಿಲನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಪ್ರೊಬೆಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ತರಲು ತಿಳಿಸಿತು. ಅದರಂತೆ ಅವರು ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ತಮ್ಮ ತಾಯಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಮರಣ ಶಾಸನವನ್ನು ಪ್ರೊಬೆಟ್ ಮಾಡಲು ಕೋರಿದರು. ಮೃತ ತಾಯಿಯ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಗ–ಎಂದರೆ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಸಹೋದರ, ಈ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಈ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ದಾವಾ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ವಿವಾದಾಂಶಗಳನ್ನು

▶▶ ೪

ILR 2019 Kar 278

ತಾನೆ ಮಾಡಿದ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಿಲ್ಲ

ದ್ವಿ ಚಕ್ರ ವಾಹನದ ನೊಂದಾಯಿತ ಮಾಲೀಕನಲ್ಲದ ಚಾಲಕ ತಾನೆ ಅಪಘಾತ ಮಾಡಿ ಮೋಟರ್ ವಾಹನ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೧೬೩ಎ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಿ ಪಡೆಯಲು ಹಕ್ಕುದಾರನೆ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದಿದೆ.

ಮಾಲೀಕನಲ್ಲದ ಚಾಲಕ ದ್ವಿ ಚಕ್ರ ವಾಹನ ಚಲಾಯಿಸಿ ಬೇರೆ ವಾಹನದ ಪಾತ್ರ ಇಲ್ಲದೆ ಅಪಘಾತ ಎಸಗಿ ತಾನು ಪಾಲಿಸಿ ಪ್ರಕಾರ ತೃತೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿ (third party) ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ವಾಹನಾಪಘಾತದ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಿದರು. ಅವರ ಅರ್ಜಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೧೬೩ಎ ಪ್ರಕಾರ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಅಪಘಾತವಾದ ವಾಹನಕ್ಕೆ ವಿಮೆ ಇತ್ತು. ಮತ್ತು ಅಪಘಾತದ ದಿನದಂದು ಅದು ಊರ್ಜಿತವೂ ಆಗಿತ್ತು. ಹಾಗಿದ್ದೂ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಈ ಚಾಲಕನಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿ ಅರ್ಜಿ ವಜಾ ಮಾಡಿತು. ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದಂತೆ, ಈ ಚಾಲಕ ತೃತೀಯ ಪಾರ್ಟಿ ಅಥವಾ ವಾಹನದ ನೊಂದಾಯಿತ ಮಾಲೀಕ ಆಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಕಲಂ ೧೬೩ಎ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಬಹುದಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ವಾಹನಕ್ಕಿದ್ದ ವಿಮಾ ಪಾಲಿಸಿ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಇಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರು. ವಾಹನಾಪಘಾತ ಮಾಡಿದ ಚಾಲಕ ತೃತೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಅಲ್ಲ (ಎಂದರೆ ಅಪಘಾತದ ಸಂತ್ರಸ್ತ) ವಾಹನದ ನೊಂದಾಯಿತ ಮಾಲೀಕನೂ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಭಿಪ್ರಾಯಿಸಿತ್ತು.

ಹೀಗೆ ಅರ್ಜಿ ವಜಾ ಆಗಿದ್ದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಈ ಚಾಲಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಬಂದರು, ಅರ್ಜಿ ವಜಾಗೊಳಿಸಿದ ಆಜ್ಞೆ ತಪ್ಪೆಂದರು. ಕಲಂ ೧೬೩ಎ ಪ್ರಕಾರ ತಾನು ಯಾರದೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತನವನ್ನು ಆಪಾದಿಸದೆ, ಸಾಬೀತುಪಡಿಸದೆ, ಕ್ಲೇಮ್ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದರು.

ವಿಮಾ ಕಂಪನಿ ಈ ಅಪೀಲನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿತು, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಿತು, ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಪಾಲಿಸಿ ಷರತ್ತಿನಂತೆ ಈ ಚಾಲಕನ ಅರ್ಜಿ ಊರ್ಜಿತವಾಗದು ಎಂದಿತು.

ಈ ವಾದ ಪ್ರತಿವಾದಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಆಪಾದಿಸಿದ ಸಂಗತಿಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಒಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ "ದ್ವಿಚಕ್ರವಾಹನದ ನೊಂದಾಯಿತ ಮಾಲೀಕನಲ್ಲದ ಚಾಲಕ ತೃತೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಬೇರೆ ವಾಹನದ ಪಾತ್ರವಿಲ್ಲದೆ ಆದ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಬಹುದೆ?"

ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಎರಡು ಕಲಂಗಳಂತೆ ವಾಹನಾಪಘಾತದ ಸಂತೃಸ್ತ ಅಥವಾ ಮೃತನ/ಳ ವಾರಸುದಾರರು ಪರಿಹಾರ ಕೋರಬಹುದು. ಅವುಗಳೆ

▶▶ ೨

ಲಹರಿ ಕಮ್ಯುನಿಕ್ ಮತ್ತು ಲಹರಿ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲ ಲೇಖನ, ಬರಹಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸಂಪಾದಕರ ಲಿಖಿತ ಅನುಮತಿಯ ವಿನಃ ಲೇಖನ, ಬರಹಗಳ ಪುನರ್‌ಮುದ್ರಣವು ಕೃತಿಸ್ವಾಮ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ, ೧೯೫೭ರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಿ.

–ಸಂ.

ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಅಂಗಳದಿಂದ

ಕಲಂ ೩೦, ನೌಕರರ ಪರಿಹಾರ ಕಾಯ್ದೆ, ೧೯೨೩-ನೌಕರನ ಸಾವು-ನೌಕರ ಟ್ರಕ್ ಚಾಲಕ-ಕೆಲಸದ ಮಧ್ಯೆ ರಸ್ತೆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಹೃದಯಾಘಾತವಾಗಿ ಸಾವು-ನೌಕರಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯೆ? ವಾರಸುದಾರರು ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರೆ? - ಇದು ಸಹಜ ಸಾವೊ ಅಥವಾ ನೌಕರಿಯ ಕಾರಣದಿಂದಾದ ಸಾವೊ?

ಒಂದು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಮಾಲು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಟ್ರಕ್ ಚಾಲಕ ಚಾಲನಾ ವೇಳೆ ಟ್ರಕ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆಂದು ರಸ್ತೆ ಬದಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಆಗ ಹೃದಯಾಘಾತವಾಗಿ ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಅವರ ವಾರಸುದಾರರಿಗೆ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅನುಬಂಧಗಳಂತೆ ಪರಿಹಾರಧನಕ್ಕೆ ಆದೇಶಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮುಂದೆ ಬಂದ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ: ಈ ಸಾವು ಸಹಜ ಸಾವೊ ಅಥವಾ ನೌಕರಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಮತ್ತು ನೌಕರಿಯಿಂದಾದ ಸಾವೊ? ಸಹಜ ಸಾವಾದರೆ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕದು. ಸಾವು ಎರಡನೆಯ ರೀತಿಯದಾದರೆ ವಾರಸುದಾರರು ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರು. ಆದ್ದರಿಂದಲೆ ಇದು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವಾರಸುದಾರರ ಪರ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು ಕಮಿಶ್ನರ್. ಈ ತೀರ್ಪಿನ ವಿರುದ್ಧ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಬಂದರು ವಿಮಾ ಕಂಪನಿಯವರು.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ನೋಡಬೇಕಿರುವುದು ನೌಕರಿಗೂ, ಸಾವಿಗೂ ನೇರ ಸಂಬಂಧವಿತ್ತೊ ಅಥವಾ ಅಪರೋಕ್ಷ ಸಂಬಂಧವಿತ್ತೊ ಎಂಬುದು. ೨೦೦೬ರ *ಶ್ರೀನಿವಾಸ* ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಚಾಲಕ ಎದೆನೋವು ಬಂದ ನಂತರ ಕೆಲಸದಿಂದ ಮನೆಗೆ ಹೀಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋದಾಗ ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಸರ್ವೋಚ್ಛ ನ್ಯಾಯಾಲಯ 'ಕೆಲಸದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾವು' ಎಂದು ಒಪ್ಪಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ತೀರ್ಪನ್ನು ಈ ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ಧರಿಸಿದರು - ವಿಮಾ ಕಂಪನಿಯವರು. ಆದರೆ ಉಚ್ಛ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾವು ಕೆಲಸದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆದ ಸಾವು ಎಂದಿತು ಉಚ್ಛ ನ್ಯಾಯಾಲಯ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಮೃತ ಚಾಲಕರ ವಾರಸುದಾರರು ಪರಿಹಾರಕ್ಕೂ ಅರ್ಹರೆಂದಿತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯ್ದೆ, ೧೯೬೧-ಕಲಂ ೭೭-ಎ(೧)- ಗೇಣಿದಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮೂನೆ ೭ಎ ಸಲ್ಲಿಕೆ-ಗೇಣಿ ಹಕ್ಕು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಲು ಕೋರಿಕೆ-ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಗೇಣಿದಾರ ಭೂ ಮಾಲೀಕ ಗರಿಷ್ಟ ಮಿತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಮೀನಿನ ಮಾಲೀಕ-ಗೇಣಿಹಕ್ಕಿಗೆ ಹಕ್ಕುದಾರನೆ?

೧೫.೦೨.೧೯೯೯ ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ಕೆಲ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಲಾಗಿದ್ದು ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕಲಂ ೭೭ಕ್ಕೆ ಕಲಂ ೭೭-ಎ(೧) ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿದ್ದು ಈಗ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ ಹಕ್ಕು ಕೋರಿ ನಮೂನೆ ೭ಎ ಅಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಿದ್ದು, ತೀರ್ಪಿನ ವಿರುದ್ಧ ಅಪೀಲಿಗಾಗಿ ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಹಾಲಿ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾದ ಕಾನೂನು.

ತಾನು ಗೇಣಿದಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರು ಅಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ನವಮೂನೆ ಎ ಸಲ್ಲಿಸಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಜಮೀನಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಗೇಣಿದಾರ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಎದುರುದಾರರು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತೆ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಕುಟುಂಬದ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರ ನಮೂನೆ ನಂ.೭ಎ ಅಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ತಿರಸ್ಕೃತಗೊಂಡವು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಛ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ :

- ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅಂದು ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದು ಅಥವಾ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.
- ನಮೂನೆ ೭ಎ ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ.
- ಗೇಣಿದಾರನ ಒಟ್ಟು ಭೂಹಿಡುವಳಿಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಗೇಣಿದಾರ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೆ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮರೆಮಾಚಿ. ಅವರು ಶುದ್ಧ
- ಕೈಗಳಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪ್ರವೇಶಿಸಿಲ್ಲ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವರ ಅರ್ಜಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿಯೆ ಇದೆ.

೦೭-೧೨-೨೦೧೯ರಂದು ನಡೆದ ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆಯ ದ್ವೈ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರ್ವ ಸದಸ್ಯರ ಸಭೆ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಯ ನಂತರ ವೇದಿಕೆಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಮತ್ತು ಚುನಾಯಿತ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಮಧ್ಯೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಇದ್ದ ಮನಸ್ತಾಪ, ಅಂತಃಕಲಹಗಳು ಉಲ್ಬಣಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ೨೦೧೯ರ ಜನವರಿಯಿಂದ ಜುಲೈವರೆಗಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಚಿಕೆಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಸಂಚಿಕೆಯು ಜನವರಿಯಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್ ವರೆಗಿನ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಚಿಕೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೀಗಾಗದಂತೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ಓದಗರ ಸಹಕಾರವಿರಲಿ.

-ಸಂ.

ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ...

ಮಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಸುಶೀಲಾ ಚಿಂತಾಮಣಿಯವರ ಅಂಕಣ ಬರಹ, **'ಮುನ್ನೋಟ'** ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿದೆ. -ಸಂ.

ತಾರೀಖು ಬರೆದ ಚೆಕ್...

ಎಂದರೆ ತಾರೀಖು ಬರೆಯದಿರುವ ಚೆಕ್‌ಅನ್ನು ಬಿಲ್ ಆಫ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದೆ?

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಒಳಾರ್ಥ ಏನೆಂದರೆ ಖಾಲಿ ಚೆಕ್-ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಚೆಕ್-ನಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಅಥವಾ ಕೆಲ ವಿವರಗಳನ್ನು ದೂರುದಾರನೆ ಬರೆದು ಹಣ ಸಂದಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಅದು ಅಮಾನ್ಯವಾದರೆ ಆಗಲೂ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೧೩೮ರಂತೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಸಬಹುದೆ?

ಉತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ನ್ಯಾಯಪೀಠ ಕೆಲವು ನ್ಯಾಯಿಕ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಮತ್ತು ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕೆಲ ಅನುಬಂಧಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿತು. ಗುಜರಾತ್ ಉಚ್ಛ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ೨೦೧೫ರ *ದಿಲಿಪ್‌ಕುಮಾರ್ ನಳಿನ್ಕಾಂತ* ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಸಹಿ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದು ಉಳಿದೆಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನು ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟ ಚೆಕ್ ಅಮಾನ್ಯಗೊಂಡಾಗ ಕಲಂ ೧೩೮ರಂತೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಸಬಹುದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿತ್ತು. ಚೆಕ್ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಾನೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ಹಣ ಸಂದಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಚೆಕ್ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಅಮಾನ್ಯಗೊಂಡರೂ ಅದು ಕಲಂ ೧೩೮ರಂತೆ ಅಪರಾಧ ಎಂದು ಗುಜರಾತ್ ಉಚ್ಛ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸಾರಿತ್ತು.

ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೫ 'ಬಿಲ್ ಆಫ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್' ಅನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತದೆ, ಕಲಂ ೬ 'ಚೆಕ್' ಅನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ ಚೆಕ್ ಸಹಿತ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಬಿಲ್ ಆಫ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಎಂದು ಸಾರುತ್ತದೆ. ಕಲಂ ೨೦ ಅಪೂರ್ಣ ಬಿಲ್ ಆಫ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವ ಅನುಬಂಧ. 'ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾರಿ ಇರುವ ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಲಿಖಿತ ವರ್ಗಾವಣೆ (Negotiable Instrument)ಯನ್ನು ಸಹಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಥವಾ ಆಂಶಿಕವಾಗಿ ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದರರ್ಥ ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಾಣುವಂತೆ ಕೊಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಈ ಖಾಲಿ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದು ತುಂಬಲು ಅನುಮತಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರ್ಥ', ಎನ್ನುತ್ತದೆ ಕಲಂ ೨೦. 'ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಾಣುವಂತೆ' ಎಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇದರರ್ಥ ಸ್ಪಷ್ಟ. ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುವ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಚೆಕ್ ಕೊಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯದೆ. ಕಲಂ ೧೧೮ ಕೆಲ ರೀತಿಯ ಪೂರ್ವಭಾವನೆ ಮಾಡಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಪೈಕಿ ಒಂದೆಂದರೆ ಲಿಖಿತ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಹಣ ಸಂದಾಯಕ್ಕಾಗಿಯೆ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು.

ಈ ತೀರ್ಪು ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನ ಅನುಬಂಧಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ನಂತರ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಉತ್ತರಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸುಲಭ ಆಯಿತು. ಖಾಲಿ ಇದ್ದ ಬಿಲ್ ಆಫ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ದೂರುದಾರ ಅಥವಾ ಆಪಾದಿತ ಬರೆದಾದ ನಂತರ ಅದು ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದ ಬಿಲ್ ಆಫ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು. ಹೀಗೆ ಬರೆದ ಚೆಕ್ ಸ್ವೀಕೃತಿಗೊಳ್ಳದೆ ಅಮಾನ್ಯಗೊಂಡರೆ ಅದು ಕಲಂ ೧೩೮ರಂತೆ ಅಪರಾಧ ಎಂದೂ ನ್ಯಾಯಪೀಠ ಸಾರಿ ವಿಚಾರಣಾ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸೆಶನ್ಸ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರಂತೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಅಪೂರ್ಣ ಚೆಕ್ ಕೊಟ್ಟು ಅದು ಅಮಾನ್ಯಗೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣರಾದ ಆಪಾದಿತರ ಶಿಕ್ಷೆ ಕಾಯಂ ಆಯಿತು.

ತಾನೆ ಮಾಡಿದ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ...

ಕಲಂ ೧೬೩ಎ ಮತ್ತು ೧೬೬. ಈ ಎರಡು ಕಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಎಂದರೆ ೧೬೩ಎ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಿದ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರದೆ ತಪ್ಪು ಅಥವಾ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತನವನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿ ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುವ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಕಲಂ ೧೬೬ ಹೀಗಲ್ಲ.

ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ವಾದ ಮಂಡಿಸಿದ ಅಪೀಲುದಾರರ ವಕೀಲರು, ಕಲಂ ೧೬೩ಎ ಕಾಯ್ದೆಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದ್ದು, ಹೀಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದು ಯಾರದೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತನ ಇಲ್ಲದೆ ಆದ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲಿ ಎಂಬ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಾಲಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿಯೂ ಅಪಘಾತ ಯಾರದೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತನ ಇಲ್ಲದೆ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಲಂ ೧೬೩ಎ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಹಾರ ಧನಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಬೇಕು ಎಂದರು.

ಈ ವಾದ ವಿರೋಧಿಸಿದ ವಿಮಾ ಕಂಪನಿ ವಕೀಲರು ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಹತ್ತು ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಕ್ಲೇಮುದಾರರ ವಾದ ಹೇಗೆ ನಿಲ್ಲದು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಅವರ ಪ್ರಕಾರ, ೨೦೦೪ರ *ಅಪ್ಪಾಜಿ* ಪ್ರಕರಣದ ತೀರ್ಪಿನಂತೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಅಪೀಲನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರು.

ವಾದ ವಿವಾದ ಆಲಿಸಿ ಈ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿದ ನ್ಯಾಯಪೀಠ ಇಂತಹ ಕ್ಲೇಮುಗಳ ಕಲಂ ೧೬೩ಎ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇಂತಹ ಕ್ಲೇಮುಗಳನ್ನು ಕಲಂ ೧೬೬ರಂತೆಯೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗದು ಎಂದಿತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತಕ್ಕಾದ ಘಾಯ, ನಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳುವಂತಹ ಪಾಲಿಸಿ ಇದ್ದರೂ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಲು ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂದಿತು ನ್ಯಾಯಪೀಠ.

ಹೀಗೆಂದ ನ್ಯಾಯಪೀಠ ಅಪೀಲನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಿತು.

LAHARI COMMUNIQUE

Its Unique

Volume : 30-31
Issues : 10-12
01-08
January 2019 to August 2019

Arbitration clause requires strict interpretation

'Arbitration clause is required to be strictly construed', ruled a three judge bench of the apex Court recently. If any clause in the arbitration agreement suggests that there can be no arbitration and if it is demonstrably clear in its intention, then it has to be hounoured, ruled the Court declining to appoint arbitrator in a particular case.

A Company engaged in certain commercial activities had availed Fire Industrial all Risk Policy from Oriental Insurance Co Ltd., in respect of the factory situated in Odisha. Clause 13 in the policy related to arbitration. It was a peculiarly worded clause listing out under what circumstances arbitration clause can not be invoked. During the life of the policy the factory was affected by a cyclone named "Phailin". The Company suffered loss due to the cyclone. The Company claimed to be reimbursed of its loss. The insurer appointed a surveyor. The surveyor gave report. Thereafter a series of correspondences took place between the insured and the insurer but the insurer did not settle the claim of the insured. The insured therefore, invoked the arbitration clause and called upon the insurance company to concur with the name of the arbitrator whom it had nominated.

The insurer declined either to concur or to nominate its arbitrator. It replied by saying that it has repudiated the claim of the insured and therefore, declined to refer the dispute to the arbitrator.

Felt aggrieved, the insured filed Application to the High Court under Sec. 11(6) of the Arbitration and Conciliation Act, 1996 for appointment of an arbitrator to adjudicate the disputes and differences that had arisen between the parties. Though the Application

▶▶4

31st year of publication

'Status' in status quo order should be definite

Status of property involved should be definite as on the date of the order directing maintaining status quo, ruled the Karnataka High Court recently.

'Status quo ante' is a Latin phrase meaning the state of affairs that existed immediately preceding the order. That means the status of any property or situation as on the date of order shall be maintained by the parties to lis.

Of late it has become a norm to pass order directing parties to maintain status quo in alternative to an order of temporary injunction. Disapproving such practice, a bench of the Court ruled, "Before passing an order of status quo, it is very essential that the status of the property on that day must be ascertained from the parties". The Court also cautioned that no order of status quo shall be passed "....unless the parties agree to a particular status". The judgment emphatically mandated, "... Court must record the position or status to be maintained", meaning thereby that the order should specify what status should be maintained.

The Court also noted that in the case on hand it has become ineffective to proceed under Order 39 Rule 2A

▶▶4

'Equal pay for equal work' applicable to temporary employees

Temporary employees are entitled to minimum of the pay scales as long as they continue in service, ruled the apex Court recently treating them at par with regular employees who are entitled to minimum pay scale.

Daily rated workers employed in Group 'D' posts in the Forest Department in the state of Uttar Pradesh were paid lesser salary than regular workers holding equal post. Being aggrieved by this practice, the daily rated workers demanded equal treatment in the matter of salary. When their demand was not met, they preferred Writ Petition to the Allahabad High Court seeking appropriate reliefs including the relief of regularization. A learned single Judge of the Court refused to grant other reliefs, but directed the State to consider the representation for regularization.

Daily rated workers appeal to the division bench of the High Court did not yield success. Hence, they approached the apex Court. In support of the Appeal, the Appellants relied upon two judgments of the apex Court, namely, Putti Lal of 2006 and Jagjit Singh of 2017. In the second one, Jagjit Singh it was laid down, "... it is fallacious to determine artificial parameters to deny fruits of labour. An employee engaged for the same work cannot be paid less than

▶▶4

Writ Petition maintainable against order refusing injunction

Writ Petition challenging the order of Civil Court refusing to grant interim injunction is maintainable, ruled the apex Court recently. The Court made clear an order passed by Civil Court refusing to grant interim injunction under Order XXXIX Rule 1 and 2 of the Code of Civil Procedure could be called in question in Writ Petition under Article 227 of the Constitution of India, saying that the petition "could very well be maintainable".

The question before the Court came in the background of peculiar facts. Earlier the suit property belonged to the mother of the Plaintiffs, Shyamala Devi, she having acquired the property by way of two unregistered sale deeds. The Shyamala Devi had filed a suit against her neighbouring owner, the Bihar State Road Corporation alleging that the Corporation has been interfering with her peaceful

▶▶4

News, articles and other writes up published in this News Magazine are the intellectual property of the News Magazine. Any form of reproduction thereof by any one without the written consent of the Editor would amount to violation of the provisions of the Copy Right Act, 1957. -Ed.

Production of documents during Crl trial permissible

Clarifying the legal position regarding production of documents for the first time at trial stage, the Karnataka High Court held that it is permissible in law. The Court was dealing with certain documents produced at the trial of the case which were not collected during investigation.

A crime was investigated into by the police and charge sheet came to be filed against certain accused for offences punishable under Sec. 408 and 201 of the Indian Penal Code (`IPC' for brevity). The charge sheet was accompanied by photo copies of certain documents. Interestingly, these documents were not seized during the investigation. When the charge sheet was filed, the prosecution sought to produce the original documents. The prosecution sought permission by making an application under Sec. 242(2) of the Criminal Procedure Code (Cr.P.C). It was averred in the application that the documents now sought to be produced were produced in different judicial proceedings, therefore, they could not be filed alongwith charge sheet. The accused opposed the application saying that Sec. 242(2) does not authorize the Court to accept documents not being accompanied by charge sheet. According to the accused, the right procedure for the prosecution should have been to seek permission under Sec. 173 (8) Cr.P.C of to further investigate the matter and with additional charge sheet the documents could be filed. The accused relied upon Sec. 173 (5) of Cr.P.C. to argue that law mandates filing of all documents with charge sheet.

The trial Magistrate holding that no party should be deprived of an opportunity to produce relevant material which was not brought on record due to inadvertence and considering that by allowing the prosecution to produce documents no prejudice would be caused to the accused, allowed the application and permitted the prosecution to produce the documents at the trial stage.

The aggrieved accused challenged the order in criminal petition before the High Court. The only question that fell for determination of the Court was 'Whether the documents which are not part of the charge sheet could be received in evidence for prosecution after the commencement of trial?'

The Court noticed that while Rajasthan High Court in *Prakash Chand Baid* has accepted the practice of production of documents at the trial stage as permissible in view of Sec. 91 of the Code of Criminal Procedure, the Karnataka High Court in *B.R.Rudrani* has taken a contrary view holding that in case necessitating production of documents at post charge sheet stage, the investigating agency has to obtain permission from the committing Court to hold further investigation and along with a supplementary charge sheet, documents could be produced.

Ignoring both of these judgments, the bench scanned Cr.P.C for answer to the issue on hand. Section. 242 (3) of Cr.P.C. provides answer to the question, noticed the bench. Section 242 appears in Chapter XIX relating to `trial of warrant cases by Magistrate'. This section mandates that on the date fixed for recording evidence of the prosecution, the Magistrate shall proceed to take `all such evidence' as may be produced in support of the prosecution. The Court laid emphasis on the phrase 'all such evidence' appearing in the section. "Having regard to the wide language used in the section, the expression "all such evidence" cannot be give a restrictive meaning..." felt the Court. This section does not only cover the evidence recorded by and the documents seized by the police during investigation, but all other evidence and documents which could be produced subsequently, held the Court. The Court in so saying also permitted prosecution to examine any other witness not examined by police during investigation, though this was not the question involved in the petition. The bench also looked at the definition of 'Evidence' appearing in Section 3 of the Indian Evidence Act. It defines the word 'evidence' in a broad language so as to include any evidence produced before the Court for the first time.

Noticing the word, 'shall' employed in Section 242 (3) of Cr.P.C, the Court felt that it is mandatory on the part of the Magistrate to permit Prosecution to produce any evidence even if it has not been gathered by Police during investigation. "....it is clear that sub-Section (3) of Section 242 casts a mandatory duty on the Magistrate to take all such evidence as may be produced in support of the prospection", ruled the Court. Having so reasoned, the Court dismissed the petition and endorsed the view taken by the Magistrate in allowing the plea to produce documents though for a different reason.

Quotes

"There is no doubt that the socio-economic factors relating to a convict should be taken into consideration for the purpose of deciding whether to aware life sentence or death sentence. One of the reasons for this is the perception (perhaps misplaced) that it is only convicts belonging to the poor and disadvantaged sections of society that are warded capital sentence while others are not. Although Bachan Singh v. State of Punjab does not allude to socio-economic factors for being taken into consideration as one of the mitigating factors in favour of a convict, the development of the law in the country, particularly through the Supreme Court has introduced this as one of the factors to be taken into consideration."

A three judge bench of the SC on necessity to consider socio economic factors of ***convict to or not to award death penalty.*** **2019AIR SCW 194**

"To constitute a rash and negligent driving it is not necessary that the offending vehicle must have always exceeded its speed limit or over speeded. Failure to exercise the required care and caution expected to be taken by a driver in a circumstance, in which he was driving would constitute a negligent driving. An act of driving done without due care and caution though not coupled with high speed still results into a rash driving. Therefore, in the instant case merely because there was said to be a few speed breakers on the road and traffic signal near the spot of the accident, by itself cannot be deduced that there was no rash and negligent driving....."

Kar HC on constituents of rash and negligent driving

"Article 254 will not be applicable in case of conflict between the State Act made under List II and Central Act made under List III. Article 254 (2) is attracted only if the State law is repugnant to the Central law which means that the two cannot stand together.

Article 254(1) of the Constitution accords supremacy to the law made by Parliament, which Parliament is competent to enact. But for application of this Article, firstly, there must be repugnancy between the State law and the law made by the Parliament. Secondly, there is repugnancy, the State legislation would be void only to the extent of repugnancy. If there is no repugnancy between the two laws, there is no question of application of Article 254(2) and both the Acts would prevail....."

ILR 2019 Kar 104

Kar HC on application of Art 254(2) of the Constitition of India

"...it is settled law that an act which is mandated by law to be performed in a particular manner is required to be done in the said manner only and any departure from the stipulated procedure is unsustainable."

Kar HC emphasizing that administrative actions shall be in the manner prescribed by law

Well wisher of the month

S. F. Goutam Chand

Advocate, Bengaluru

LAHARI

Speial Edition on the occassion of Women's Month 2019

Guest Editor : P. Anu Chengappa

They Dance to Their Own Tunes

Hello Readers...

Case files, arguments, client interactions, research, rush to court, sit up in office till the wee hours.....in the middle of this routine madness there are some bar bees who make time for their passion- DANCE. Here's a glimpse of some lady advocates who are out to prove that law is definitely not a jealous mistress. Rather, where there is a will, there is a lawyer ....finding her way to dance!

P. Anu

(Guest Editor)

Jayna Kothari

Jayna is a familiar face in the High Court of Karnataka and the Supreme Court of India fighting for various issues ranging from disability to transgender rights. A product of Sophia's Girls School and University Law College, Bangalore and University of Oxford, London where she did her Masters in Jurisprudence, Human Rights Law and Intellectual Property Rights, Jayna is a partner at 'Ashira Law' and is a co-founder of Centre for Law and Policy Research. Recently, she has been designated as a Senior Advocate. Despite juggling between these different roles Jayna has nurtured her passion for dance that started right from her childhood when she started with Bharathnatyam. Then it was Kathak in her college days and since the past nine years she has been training in Odissi with Guru Surupa Sen from Nrityagram in Hesarghatta. She deligently attends classes twice a week with her 12 year old daughter. "Even after a busy day at court, when I go for my one-and-half hour dance class, I am completely energised and invigorated. All the day's stress is completely gone, and it is the one time that I spend completely immersed in the dance, with myself and for no one else." says Jayna. In dance there is a lot of attention given to detail and perfection and one has to be constantly alert and alive and unless you practice and put in hard work, you will never get the results all of which is also the essence of a good lawyer which is how Jayna claims dance has immensely helped in her career. Dance has made her more calm and patient and has built up the confidence and conviction to take up causes that she passionately believes in. She signs of saying "however busy we may be, we can always make time for what we really want to do. Dance is something I can never give up, and while I may never perform professionally, it is something that will always stay with me."

Hemalatha. V

Hemalatha's tryst with dance started at the age of 7 training in Bharathnatyam under Guru Smt. Manasa. Her journey in dance took a new dimension when she participated in a Yakshagana workshop in the year 2001 and even received the Best Actress award in the process. Then started her foray into Yaskshagana, a dance form which is a male bastion. She has received formal training in this art form under Smt. Sheela Malimat. Hemalatha is also versatile in various folk dances. Despite her hectic practice in both civil and criminal law, Hema as she is fondly addressed by her friends, finds time to perform at various fora. Hema is also very active within the advocate fraternity and has served as Vice President and Treasurer in the Advocate's Co-operative Society. Apart from passing her love for dance onto her 7 year old daughter, it is Hema's dream to hold a workshop and train lady advocates of the Bangalore Bar in Yakshagana.

Sarena Beriwala

Sarena has always had two passions in life - one is to have general awareness about everything under the sun and effect change in society and the other is to move continuously. To pursue her first passion she started her law practice in the courts of Bangalore in 2017. As for her second passion, Sarena has been a movement practitioner for years. This product of Birla High School, Kolkata, Delhi Public School, Bangalore North and School of Law, Christ University has been associated with movement and dancing since she was 3 years old. Sarena has learnt various

dance forms such as Bengali folk dance, break dance, jazz, salsa, contemporary to name a few. Her current interest is in flow arts. Flow arts can be loosely defined as a prop based dance and movement form which involves object manipulation, juggling, martial arts along with dancing. It's been a self driven journey for Sarena since there are hardly any flow artists in the country. She started spinning props during her time in college and started her fire flow journey about a year ago. She spins and dances with props such as Fire Fans, Fire Poi, Palm Torches and Fire Orb. She has been simultaneously training in contemporary dance form as well that has helped her become more flexible and has enhanced her general fitness and strength. As a lawyer, balancing between practicing law and dancing has been and is a challenge. Sarena is inspired by her mentor, Ms. Jayna Kothari, Senior Counsel, Karnataka High Court. "Seeing her balance work with dance, I became even more sure about my path and knew that just working was not the answer for me. During my time under her, I would attend contemporary and salsa classes in the mornings and evenings before and after work. I would also spend my free time on my flow arts training." says Sarena. She then decided to take a break from her job and work on her flow arts training and contemporary classes while doing some freelance work. She vigorously attended multiple contemporary intensives and workshops around the city. Using some of the techniques she learnt here and combining those with her own flow arts training, Sarena would choreograph fire routines. She has performed at multiple events and festivals in Bangalore such as the Under 25 Summit, Bangalore Habba, Echoes of the Earth as well as in cities like Gokarna, Mahabalipuram and Pondicherry to name a few. Sarena has started a movement initiative called 'IndieFlow Movement Arts' to spread flow arts and other movement forms in Bengaluru. Sarena is currently working under the Corporate Advisory Group in Poovayya & Co and is still training in contemporary dance form and flow arts. Sarena believes that moving everyday in some way is important for the human body, mind and soul, everyone's flow is different and one should find what works for them and keep working at those. Of late, Sarena has been trying to combine various forms and styles together to evolve her own style. Her parting shot-"It gives me immense pleasure to dance, but it gives me unparalleled joy to dance while continuing my practice of law."

Divya Yadav

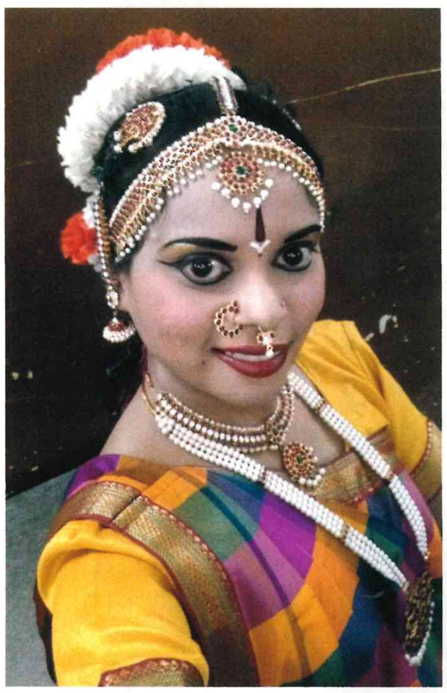

"I am lawyer by profession but dance is my passion." says Divya. She started learning Bharathnatyam at the age of 15, under the guidance of Guru Vid. Smt. Rupa Hemanth and Vid. Smt. Deepa Rajiv. She completed her junior exam in Bharathnatyam with distinction. Divya has been performing at various fora including the Hampi Uthsav, Mysuru, Kumbakolam, Madurai, Chennai, Bombay, Guruvayur, Kerala, Iskon, Bangalore. She is also associated with 'Ramana Maharahi Center for Learning' and performs there under the guidance of Dr. Sarada Natarajan, the President of the organisation. She is also associated with 'Geetha Govindam Samskritha Sanga' which is founded by Vidushi Vid. Ananthalakahmi Natarajan. Divya started her career as a lawyer in 2013, fulfilling her mother's dream. In the initial days, it was very tough to manage both her profession and passion. This is the phase where Divya learnt time management for which she is deeply grateful to her Guru Smt. Rupa Hemanth who was a pillar of support and guidance in helping her balance work and dance. This alumna of Corporation School and PU College, did her B.com., in Sri Aurobindo First Grade College for Women and Law at Vivekananda Law College. Divya is currently practicing with Advocate Krishna Naik and her range of work includes civil matters, DRT, criminal and family matters in the lower courts as also the High Court. Divya claims that her passion has helped her a lot in her profession especially to overcome stress and work related tensions. Divya is also a classical singer and has completed her junior exam in Carnatic music. She also dabbles in painting. Divya calls her profession "my heart" and her dance as "my soul" and hopes she will achieve a lot in the coming years in both her heart and soul.

Meenakshy Natesan

Some of the best memories that Meenakshy has of her childhood are those of her clad in a kurta and salwar, with a

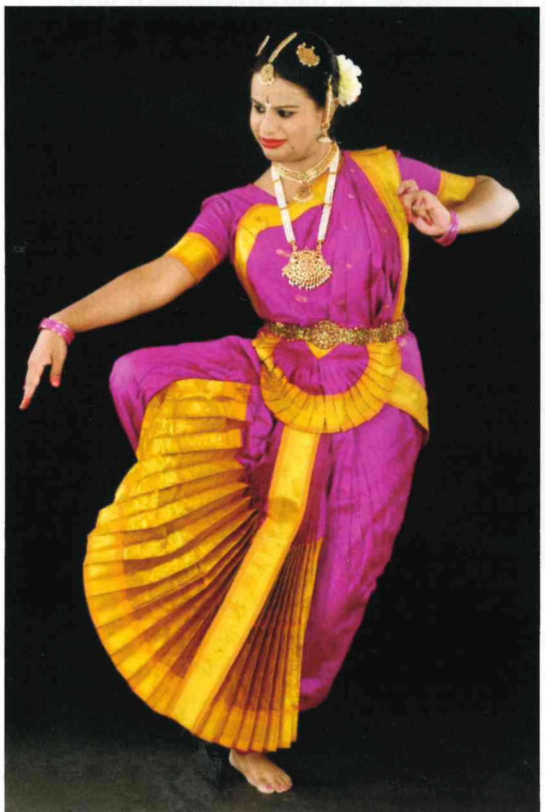

dupatta tied tightly around her waist and kajal lied eyes and tapping her foot to jatthis. She started learning dance at the age of 8 under Dr. Shoba Dominic who runs the dance school 'Natyakala.' Until the age of 15 Meenakshy continued learning Bharatnatyam and performed whenever she got a chance to. Unfortunately, at the age of 15, she suffered a muscle-nerve compression due to an incident, which not only forced her to discontinue dance but to also drop out of school. The next couple of years were a huge struggle as she had to deal with the constant pain of the muscle-nerve compression making it difficult for her to do even her basic daily activities. She underwent the depression of having to discontinue her education and the anxiety of not knowing if she could ever bounce back and pursue her dreams or at least lead a decent life! Even after extensive ayurvedic treatment and physiotherapy she found it difficult to write continuously or move her hands freely. Since she enjoyed dance, Meenakshy slowly started moving her injured body as the music and rhythm diverted her attention from the pain. The day that she wore her selangai/gungroos and got back on stage and performed a small piece, she was convinced that no injury can ever break her and that she can survive any tragedy that life throws her way. It is with this confidence that this product of Sacred Hearts Girls School completed her board exams and joined Bangalore Institute of Legal Studies and even managed to top her batch! Meenakshy started her law practice in 2012 under the able and loving guidance of Senior Counsel S. Sreevatsa and is presently with J Sagar Associates as a Senior Associate. Her handles various types of litigation and has had

the opportunity to represent large corporate houses, banks and institutions before various courts and tribunals. Meenakshy says "Dance has definitely helped me regain my life but I wouldn't dare call myself a dancer as I have neither the expertise nor the experience to be entitled to the prestigious title of a dancer."

Belle Ravivarma

As a child Belle was exposed to various fine arts including music and dance but what stuck with her as an evergreen passion is her love for Bharathnatyam. She trained in this dance form at 'Nrutya Nandana.' Under the able guidance of her guru Smt. Seema Jawahar, this alumna of Stella Maris and Mount Carmel College did her Rangapravesham and has also done Vidhwath in Bharathnatyam. To explore a different dance form, Belle has also trained in Kathak. This gifted dancer has performed at the Hampi Utsav, performed at 6 different places in Italy and enamoured the audience to the point of the local newspapers in Pisa publishing write ups on her talent! Such is her dedication to dance that at one point she even wanted to start a dance class to pass on and share her talent. Coming from a family of lawyers, law was the natural choice of profession for Belle and she studied law at Bishop Cotton Women's Christian Law College and Ramaiah Law College and started practice in the chambers of her father Mr. Ravivarma Kumar, Former Advocate General, Karnataka. Belle's versatile interests include swimming, baking, sewing and scuba diving. Through her versatile roles as a lawyer, mother and wife dance remains her perennial passion.

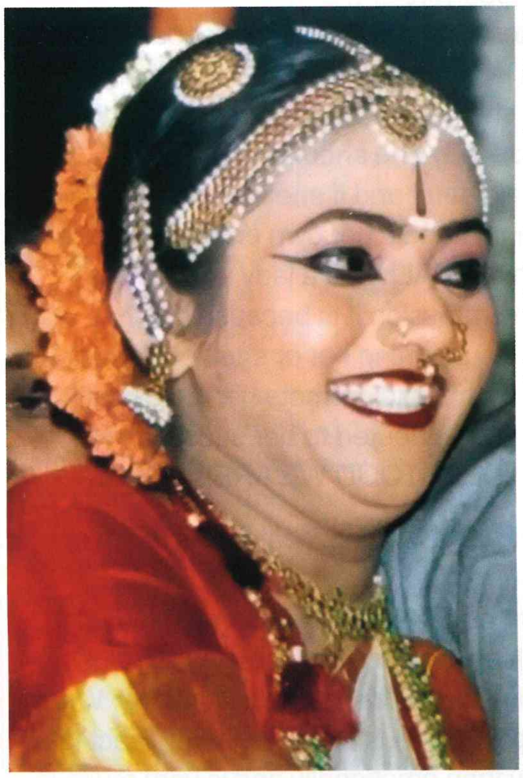

Navya Shetty

Navya's earliest childhood memories are of her mother taking her to Bharatanatyam classes. Since the age of three and a half years, Navya's precious possession has been her 'salangai' (Gejje). Navya's first guru was Dr. Shiva Rao, the founder of Durga Parameshwari Nritya Niketan under whom she learnt Kittappa and Nattuvar Gundappa's style of Bharatanatyam. Right through primary and middle school, Navya was very active in cultural competitions and would always return with a prize. In school, she also learnt the Kamsale, a folk dance form from Smt. Sharvani. Navya was so devastated by the demise of her guru in 2008 that she quit dance. Then she met her school teacher and also the founder of 'Jhenkar School of Fine Arts Vidushi,' Sharvani Santosh in the year 2015 and felt a sudden urge to dance again. Navya is also a disciple of Dr. Mala Shashikanth who is specialized in Nanjangud style. Navya has also trained in playing the veena (Indian stringed instrument) under Smt. Sujatha Thiagaragan. After completing her law course in Bishop Cotton Women's Christian Law College in 2018, Navya enrolled into the Bar and started her practice in the chambers of Mr. Hanumantaraya. Navya put her interest to pursue a Master's on the backburner to pursue Bharatanatyam. Navya is grateful to her parents for allowing her to follow her heart instead of advising her to concentrate only on her career rather wasting time on these things. Navya has cleared both Junior and Senior examinations in Bharatanatyam conducted by the board of Secondary Education, Karnataka. And intends to clear Vidwat exam by 2023. Come October 2019, Navya will be joining her LL. M. course in London. "My passion is Bharatanatyam and by profession I am an advocate" signs off Navya.

Anju Nair

Anju introduces herself as "a lawyer by the day and a dancer running a dance school in the evening." Both are her passion. She feels that it is an absolute necessity to find a balance between the chaos of catering to the various needs of the profession and clients on the one hand and being calm at the same time. Dance has helped her find that balance. Despite discouraging statements on how she will not be able to do this balancing, Anju is an example of how one can have as many as passions as one wants to and learn to balance each of it by picking the best aspects of each passion and interrelating it with the other. Anju opines that clarity of thought and zeal to pursue something, are two factors that can help anyone to be on top of their profession and passion without having to compromise on either and one need not restrict oneself to having just one passion in life. Anju has been a trained classical Bharathanatyam dancer for the last 20 years, under the renowned Natyaguru Karnataka Kalashri Sri. Sathyanarayana Raju, who is the artistic director of 'Samskruti'- "The Temple of Art." Pursuing dance since the age of 5, Anju has completed junior and senior exams under Karnataka Education Board with distinction in both music and dance. She claims that dance has moulded her to be a better lawyer, keeping her grounded and patient as also to overcome stage fright. Both dance and law have played a major role in every step of Anju's life, be it in the way she approaches a situation in court, be it how she deals with clients, or be it to control anxiety

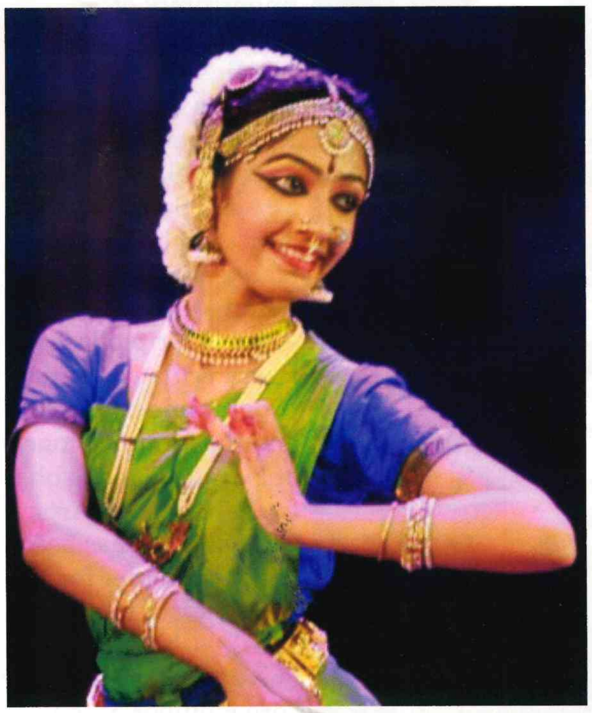

when on stage in front of hundreds of people. She has been a part of the group "Chaturagamini," giving a number of performances in various festivals conducted across India including Kalabharati national young dance festival-2013, Samskruti Festival, Shravanabelagola – Mahamasthabisheka, Dharmasthala Temple, Mysore World Dance Day, Rajya Prashasthi awards 2009, Mysore Navarathri Utsav to name a few. Anju is also a graded artist in Door Darshan. An alumna of Carmel Convent, Presidency Junior College and Bishop Cottons Law College, Anju is presently working with Universal Legal, practicing both civil and criminal law. Anju states that she feels absolutely privileged to have imbibed Bharatnatyam and now be able to pass it on to the next generation. Pablo Picasso's "I am always doing things I can't do. That is how I get to do them" inspires Anju. Her mantra is "keep trying things that you think you cannot do and come out of the comfort zone. Make time for everything and keep up the profession, passion and most importantly keep up with you."

Sneha Bhagwat

Sneha's first steps into the world of dance were lead by her parents Mr M.S. Bhagwat and Smt. Laksmi Bhagwat, at the young age of 7. Having begun formal training in Bharatanatyam under the tutelage of Guru Smt. Bhavani Ramnath, she presently learns from Guru Dr. Sanjay Shantaram at Shivapriya School of Dance. Sneha has successfully completed her Junior, Senior and Vidwath dance exams conducted by the Karnataka Secondary Education Board. She has had the opportunity of performing at several prestigious dance festivals including the Aryabhata Dance festival, Natarajotsava-Mysore, Samanvay dance festival, Karur Natyanjali, Nirantaram, Tarangotsav, Ankura, Ananya Nrityollasa, Every Friday cultural programme by ICCR and the monthly concert at Narada Gana Sabha by Karthik Fine Arts, Chennai. She has been the lead dancer for the title track of the tele-serial Shivacharitamruta. As a core member of the Shivapriya team, she has toured all over south India and also Singapore, Colombo, Malaysia, Bahrain, USA and Australia for performances and has conducted a number of workshops for four consecutive years now. Sneha has been conferred the title "Kala Arati Ratna" by Arathi School of Dance, Arizona in addition to the titles "Natya Mayuri" by Telgu Association, Central Ohio and "Nrtihyavisharade" by Sandalwood entertainments, Sydney . She has also been felicitated with the "Women Achiever" award from the Karnataka Federation of Women Lawyers. To hone her skills in choreography, Sneha has attended workshops of Guru Kiran Subramanyam, Guru Padma Subramanyam (chaaris and karanas), Guru Shankar Kandaswamy (Malaysia), Guru Smt.Rama Vaidyanathan and Guru Smt. Bragha Bessel. She has pursued a detailed course on Chaaris and Karanas under the tutelage of the renowned Guru.Smt Nirupama Rajendra. She is presently training in rhythm and natuvangam under Vid. Srihari Rangaswamy. Her training in the basics of other dance forms of Kuchipudi, Kathak, Kalaripayattu and contemporary has helped her become a wholesome artist. Sneha is also a serious yoga practitioner and a teacher. She has completed her teacher training course and imparts yoga to several enthusiasts along with imparting the knowledge of natya veda. After her schooling in Vidya Mandir and college at Mount Carmel College, Sneha did her law at University Law College and followed her father's footsteps to practise as an advocate in the High Court of Karnataka. However her career has never hindered her passion for dance. For Sneha, dance is a way of life, she strongly believes in the quote "Do not be so busy making a living that you forget to make a life." Dance symbolizes incredible energy and zeal to her, turning even her most tiring of days into fulfilling ones. She believes that the wonders and miracles contained in the word "dance" are best experienced than spoken about.

Candid Musings.....

In my various interactions with our male counterparts in the profession, clients, the general public including friends and relatives, there emerges a stereotypical conjecture of a lady advocate. A lady advocate is very argumentative, always trying to prove a point; she cannot think beyond law, she is always asserting her rights; she has no emotions or sentiments, no concern for family, she cannot be a good wife or mother; women join the legal profession to kill time till they find a good match. There is no way a lady advocate can balance her work and personal life she has to choose either of the two; since she is a lady she should be soft and accommodating in court and if she is assertive it is because she cannot handle her own emotions and is frustrated in life... REALLY!! If a lady advocate is successful in the profession it is because she has a father or a husband supporting her or she has 'feminine charms' or 'God Fathers' to promote her....basically everything but merit is attributed to her success!! HOW MISUNDERSTOOD WE ARE!!

The hard reality.... a lady advocate is as much a woman and human being as any other! She is accommodating to all sorts of opinions and mindsets. She is multi-tasking, an essential female trait! She empathizes and comes up with practical solutions. What makes her stand apart? Well, she will probably react to a situation intelligently than emotionally and is very much in control of her life. She has the confidence to express herself and cultivate an individuality that helps her stand her ground. She is realistic in her expectations and works out of passion and not to impress. If people think that a lady advocate who dances, sings, runs, swims, climbs or jumps is unladylike or frivolous.....so be it, for a lady advocate knows who she is and is not dependant on what people think of her!!

Printed & Published by : Lahari Advocates Forum, Bangalore
Printed at : Vee Kay Printers & Publishers, # 396, Ooliga Complex, Sampige Road, Malleshwaram, Bangalore-560 003.
Published at : # 8/340, Prabhat Complex, K.G. Road, Bangalore-560 009
E-mail: anuchengappa@rediffmail.com **RNI No. KARBIL 2010/64911**

Basic Structure Doctrine: Juristic Foundation?

PART-I

Perspective

V. Sudhish Pai
vsudhishpai@gmail.com

The seed that was planted by Prof. Dieter Conrad in his lecture on Implied Limitations on the Amending Power, adopted in the arguments of the redoubtable M.K. Nambyar in Golak Nath was brought to flower and fruition by the impassioned advocacy and forensic brilliance of Nani Palkhivala in *Kesavananda Bharati* which expounded the basic structure doctrine. The purported view of the majority as signed by 9 of the 13 Judges on the Bench in *Kesavananda* was: "Art 368 does not enable Parliament to alter the basic structure or framework of the Constitution."

The Constitution in Art 368 vests the amending power in Parliament and prescribes the manner of its exercise. Where a written Constitution like ours after setting up an amending body invested with the power to amend does not impose any express limitations upon that power, it may not be right to read implied limitations upon it by judicial interpretation. The tenor of the Constituent Assembly Debates was that all articles of the Constitution were subject to the amendatory process. Yet for the first time in *Kesavananda* the Court by a slender majority of 7:6 declared that while Parliament had the power to amend every part of the Constitution and there were no implied limitations on the amending power, the power did not extend to amending 'the basic structure of the Constitution', a term not found in the Constitution. No Court until then had asserted a power to annul a constitutional amendment on the basis of such a nebulous concept and one that originated from the Court itself- a judicial innovation and a bold one at that! Six judges held that the amending power was limited by various inherent and implied limitations, while six other judges held that there were no limitations on the amending power. Khanna, J. whose judgment tilted the balance expressly rejected the theory of inherent or implied limitations and held the amending power was plenary, but the word 'amendment' by its limited connotation did not permit abrogating the Constitution and, therefore, subject to retention of the basic structure or framework of the Constitution, any part of it could be amended.

There is no common ground on the reasoning for limitation on the amending power between Khanna, J. and the six other judges in the majority. The idea of the impermissibility 'to alter the basic structure or framework of the Constitution' was picked up from the judgment of Khanna, J. It is inconceivable how this could be said to be the view of the majority. Equally, if not more, incomprehensible is the reasoning and conclusion that though there are no implied limitations on the power of amendment, it could still be restricted or curtailed only on the basis of the meaning of the word 'amend' which in plain English means change, alter and no qualifications or limitations inhere in that word or its meaning.

Of course, the *Kesavananda* judgment salvaged something precious. But one cannot test or justify the juristic foundation of a concept based on the result, however beneficial or alluring. Does the doctrine have any juristic foundations? Was there a ratio in *Kesavananda* that Parliament has no power to alter the basic structure of the Constitution? Can the purported summary signed by 9 judges reflect the ratio of the majority? It is begging the question whether the doctrine is implicit in the Constitution or arises from the implications in the constitutional scheme.

There is an overwhelming consensus of judicial opinion and scholastic writings rejecting the doctrine of implied limitations on the amending power. The fact that an instrument like our Constitution "drawn with such meticulous care and by men who so well understood how to make language fit their thoughts" does not contain any such limiting phrase affecting the power and method of constitutional amendment is persuasive evidence that no such limitation or qualification was intended. Even in *Kesavananda*-the six minority judges and Khanna, J. (hence the majority) negatived the theory of inherent and implied limitations. But the majority introduced the novel and amorphous sphere of entrenchment by judicially inventing the basic structure doctrine as constituting implied limitation on the amending power giving the Court a unique power of nullifying constitutional amendments. The basic structure doctrine shifts the emphasis of democratic constitutionalism and alters the very foundation on which constitutional power is divided between the plenary amending body and the judiciary.

The basic major premise of the Constitution is that what obtains is limited government. The Constitution operates as a limitation upon all organs-the judiciary as well, otherwise the judiciary would stand outside and independent of the Constitution, instead of being its creature. Checks and balances of powers in the constitutional scheme is perhaps the most fundamental feature of democratic constitutions. That is breached by the basic structure doctrine. If constitutional government is limited government, one of its enemies is absolutism of any kind. The *Kesavananda* doctrine is indeed judicial absolutism or imperialism. It proceeds on a distrust of the democratic process which itself must undoubtedly be part of the basic structure. In limiting the amending power, it stifles democracy, a basic feature. It upsets the delicate balance between the different wings.

... to be Concluded

Around the Courts

Sec.3(2)(v), SC & SC (Prevention of Atrocities) Act, 1989 (as mended in 2016)-mere knowledge of the community of victim of crime-accused liable for punishment

In an appeal challenging conviction of accused for the offence of committing rape on a woman belonging to the protected group under the Act, apex Court made the following clear:

- the un amended Act did not laid stress on intention of accused in committing such offence in order to belittle person as he/ she belongs to Schedule Caste or Scheduled Tribe community.
- Under the amended Act there is no stress on intention of accused, but mere knowledge of accused that victim belonged to Schedule Caste or Scheduled Tribe community is enough to bring the act within the four corner of the Act
- Any act committed prior to coming into force of the amended provision is governed by the un amended Act.

Appointment on compassionate ground-widow-second wife of deceased employee-whether eligible to be appointed?-Rule, 3, Karnataka Civil Services (Appointment on Compassionate Grounds) Rules, 1996

Whether second wife of a deceased male employee is eligible to be appointed on compassionate ground on his death, was the question that arose before the Karnataka High Court. Since the Government rejected the request of a widow who was the second wife of a deceased male employee, she petitioned to the Court. Agreeing with her, the Court ruled that the expression 'widow' in rule 3 of the Rules should be understood in its natural, ordinary or popular sense and not by qualification of the said expression to the effect that the widow must have been a legally wedded wife of the deceased male Government servant. The Court further said such interpretation is detrimental to the object and purpose of the Rules under consideration. The Court also clarified that when decased male employee has left behind more than one widow, either of them could claim for appointment on compassionate ground and not necessarily the widow who was the legally wedded wife.

Arbitration clause...

was contested by the insurer, the High Court proceeded to appoint an arbitrator.

The said order was assailed by the Oriental Insurance Co Ltd., by of special leave in the instant appeal.

The apex Court held that if a clause in the agreement restricted types of disputes that could be referred to arbitration, the clause has to be respected. The bench further made clear that if the agreement specified only few types of disputes that could be resolved by arbitration, only such disputes should be referred to arbitration and not all types of disputes. Looking at clause 13 of the agreement, the Court understood that only disputes pertaining to quantum of amount paid to indemnify the loss was referable to arbitration. If there was total repudiation of the claim, Clause 13 had not made it amenable to resolution by arbitration. Since there was complete repudiation of claim, "No inference can be drawn that there is some kind of dispute with regard to quantification" ruled the Court. The Court accepted the legal position, "...the parties are bound by the clauses enumerated in the policy and the Court does not transplant any equity to the same by rewriting a clause". The Court disagreed to take the view taken by the High Court and allowed the Appeal of the insurer.

Writ Petition...

possession and enjoyment of the property. Though the suit was decreed by the trial Court, the appellate Court upset the finding of title of Shyamala Devi. The appellate Court opined that Shyamala Devi though had possession did not have title to the property. This finding attained finality.

After her life time, three sons of Shyamala Devi succeeded to the property. By that time, the state Government having obtained no objection from the Corporation was making attempts to establish an electricity sub station on the suit property. Shyamala Devi's sons filed suit seeking perpetual injunction restraining the state from interfering with their peaceful possession and enjoyment of the property. Therewith the Plaintiffs also filed an application under Or XXXIX Rl 1 and 2, CPC, seeking temporary injunction during the pendency of the suit. The application was dismissed by the trial Court holding that the Plaintiffs have failed to make out a prima facie case.

The Plaintiffs, felt aggrieved, preferred appeal to the District Court. However, the Appellants did not succeed and the Appeal came to be dismissed. The three sons of Shyamala Devi then filed a Writ Petition in the Jharkhand High Court seeking to quash the orders passed by the trial Court as well as the appellate Court. The Petition came to be filed under Art.226 of the Constitution of India.

In the Writ Petition before the High Court, the Respondent electricity board contended that the construction was over by 90% and if an order of injunction was granted, public interest would suffer.

The Jharkhand High Court allowed the Writ Petition and directed the parties to maintain status quo.

The State of Jharkhand preferred appeal to the apex Court. One of the grounds of Appeal was that the Writ Petition before the High Court being one under Art. 226 was not maintainable. Dealing with this argument, the apex Court pointed out that the State is taking this plea on maintainability of the Petition for the first time before the apex Court. The Stat had not raised this plea before the High Court. In this background the Court opined that Writ Petition under Art.227 of the Constitution of India is certainly maintainable "...challenging the orders passed by Civil Courts refusing to grant interim injunction under Order XXXIX, Rules 1 and 2 of the CPC..."

'Status'...

of CPC because of want of clarity and certainty in order directing maintenance of status quo.

The High Court in a Regular Second Appeal had passed an order directing maintenance of status quo on 06.11.2012 with regard to certain property. It was subsequently alleged that after the order came into force one of the parties to the lis entered into a partition on 27.07.2013 and executed a registered sale deed dated 02.12.2013. It was alleged by the other party that this amount to disobedience of the order dated 06.11.2012 and sought to punish the other party. The party making these allegations had made an Application under Order 39 Rule 2A of CPC. The party partitioning the property and selling a piece thereof defended saying that the interim order of status quo did not prohibit alienation. The Court therefore, had ordered that an enquiry be conducted recording evidence of the parties. The Registrar (Judicial) was directed to record evidence.

The present bench of the Court was dealing with this application after evidence was recorded by the Registrar. The Court felt that willful disobedience of the order has not been made out by the other party. Therefore, the Court proceeded to dismiss the Application seeking to punish the party partitioning the property and selling a piece of it.

In the course of its order, the Court made certain observations in the form of guidelines for Courts passing order of status quo. Adverting to the case on hand the Court felt that it cannot proceed to punish the alleged contemnor because there was no clarity in the order with regard to the status to be maintained. The Court also made clear that 'if necessary photograph showing the position and signed by the parties may be placed on record' to enable Court to pass order directing maintenance of status quo.

The Court further observed that it would be advisable to pass an order of injunction if it is found to be more effective than an order of status quo.

Explaining why an order of status quo is not always effective, the Court said, "....the order of status quo if found to be capable of interpretation by the parties; it is uncertain to bind a party to a particular status". In the absence of certainty, `willful disobedience' required to be proved by the party complaining violation of the order is difficult to be gathered, said the Court to dismiss the Application.

'Equal pay for equal work'...

another who performs the same duties and responsibilities". *Jagjit Singh* having also considered the cases of temporary employees, ad hoc appointees, employees appointed on casual basis, contractual employees and other such similarly situated employees who earn less than regular employees, ruled, "Any act of paying less wages as compared to other similarly situate constitutes an act of exploitative enslavement, emerging out of a domineering position". *Jagjit Singh* also termed such practice as "oppressive, suppressive and coercive .... involuntary subjugation". In view of this settled position of law, the Court declined to accept the view that the appellants are not entitled to be paid the minimum of the pay scales.

HUMOUR

Judge : "Why are you divorcing your wife?"
Husband: "We have major religious differences."
Judge : "What are those differences?"
Husband: "My wife thinks she is God and I don't agree".

Printed & Published by : Lahari Advocates Forum, Bengaluru
Printed at : Vee Kay Printers & Publishers, # 396, Ooliga Complex, Sampige Road, Malleshwaram, Bengaluru-560 003.
Published at : # 8/340, Prabhat Complex, K.G. Road, Bengaluru-560 009
Editor : Aravind. M. Neglur. aravindneglur@gmail.com
RNI No. KARBIL 2010/64911

ಇ ಓಟ್-ಮತ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದೆ?

ಪ್ರಚಲಿತ

ಮುಕ್ತಾಯವೆ ಇಲ್ಲದ ದೀರ್ಘ ಪ್ರಹಸನದಂತೆ ಕಂಡ ೧೭ನೆ ಲೋಕ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಲು ನಡೆಸಲಾದ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ-೨೦೧೯ ತಾರ್ಕಿಕ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ೧೧ನೆ ಎಪ್ರಿಲ್ ನಿಂದ ೧೭ನೆ ಮೆ ವರೆಗೆ ಏಳು ಹಂತ (phases)ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ ಚಲಾವಣೆ ನಡೆದು ಮೆ ೨೩ರಂದು ಫಲಿತಾಂಶ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ನಂತರ ಚುನಾವಣಾ ಕಮಿಷನ್‌ನಿಂದ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರ ಬೀಳುವವರೆಗಿನ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸುಮಾರು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ನಡೆದಿದೆ - ಚುನಾವಣೆ ಘೋಷಣೆಯಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಈ ಅವಧಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ.

ಹೀಗೆ ದೀರ್ಘಾವಧಿಗೆ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಲಂಬಿಸುವುದರ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು? ಹಲವು-ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾದರಿ ನೀತಿ ಸಂಹಿತೆ (ಇದು ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ ಹೊರತಂದಿರುವ 'ಏನು ಮಾಡಬಹುದು ಏನು ಮಾಡಬಾರದು' ಎನ್ನುವ ಪಟ್ಟಿ. ಇದನ್ನು ಮೀರದಿರುವುದು ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳು / ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಬಾಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ) ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರ (ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಸದಸ್ಯರವರೆಗೆ, ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಿಂದ ಎರಡನೆ ದರ್ಜೆ ಗುಮಾಸ್ತರವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ) ನೀತಿ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು (policy decisions) ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ನಿತ್ಯದ ಔಪಚಾರಿಕ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದಷ್ಟೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ, ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸೇನೆಗೆ ಬೇಕಿರುವ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಖರೀದಿ, ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸುಧಾರಣೆ ಇಂತಹ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿರುವ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತುರ್ತಾಗಿ ಸರಕಾರ ಏನಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದ್ದರೂ ಅದು ಚುನಾವಣಾ ಕಮಿಶನ್ನಿನ ಅನುಮತಿಗೆ ಕಾಯಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಚುಣಾವಣಾ ಕಮಿಶ್ನರ್‌ಗಳು ಸರಕಾರವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಮಾಡಿಯೂ ಶೇಕಡಾ ನೂರರಷ್ಟು ಅಥವಾ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರದಷ್ಟು ಮತ ಚಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೆ? ಊಹೂಂ, ಅದನ್ನಂತೂ ಕೇಳಲೆ ಬೇಡಿರಿ. ಮತ ಚಲಾವಣೆಗೆ ಅರ್ಹರಾದ ಸುಮಾರು ೯೦ ಕೋಟಿ ಜನರ ಪೈಕಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ ೩೫ ರಿಂದ ೪೦ ರಷ್ಟು ಜನ ಮತಗಟ್ಟೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸರಿಸುಮಾರು ಶೇಕಡ ೬೦ ರಿಂದ ೬೫ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಮತ ಚಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಚುಣಾವಣೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವವರ ಅಥವಾ ಒಪ್ಪುವವರ ಎನ್ನೋಣ, ವಾದ ಬೇರೆ ಇದೆ. ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರ ೩೨೧೪ ಕಿ.ಮೀ, ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ ೨೯೩೩ ಕಿ.ಮೀ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ೩ ಕೋಟಿ ೨೮ ಲಕ್ಷ ಏಳು ಸಾವಿರ ಚದುರ ಕಿ.ಮೀ.ನಷ್ಟಿರುವ ಭಾರತದಂತಹ ಬೃಹತ್ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಭದ್ರತೆಬೇಕು. ಒಂಚೂರು ಕಾನೂನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಗದಂತೆ, ಆದರೂ ಚುಣಾವಣೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರದಂತೆ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಸಿ ಕೊಡಲು ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ರಕ್ಷಣಾ ಪಡೆಬೇಕು. ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕೊರತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇರುವ ಪಡೆಯನ್ನೆ ಅತ್ತಿಂದಿತ್ತ ಕಳಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಚುಣಾವಣೆ ನಡೆಸುವುದಾದರೆ ಅದು ಇಷ್ಟು ದೀಘಾವಧಿಗೆ ಲಂಬಿಸುವುದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಇವರು.

ಪ್ರತಿ ಚುಣಾವಣಾ ಸಂದರ್ಭದಂತೆ ಈ ಬಾರಿಯೂ ಮತ ಚಲಾವಣೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಬಹುದು ಎಂಬ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಚರ್ಚೆಯ ವೇಳೆ ಈ ದೇಶದ ಸುಶಿಕ್ಷಿತರಿಂದ ಬಂದ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಎಂದರೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಓಟ್ ಚಲಾಯಿಸಲು-ಎಂದರೆ ಇ ಮೇಲ್ ಮುಖಾಂತರ - ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು. ಈ ಸುಶಿಕ್ಷಿತರ ಮುಂದುವರಿದ ವಾದ ಎಂದರೆ ಉದ್ಯೋಗ ನಿಮಿತ್ತ ಹಲವರು ತಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಉದ್ಯೋಗ ನಿಮಿತ್ತ ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ದೊಡ್ಡದಿದೆ. ಇವರು ಮತಗಟ್ಟೆಗೆ ಬಂದು ಓಟ್ ಮಾಡಲಾರರು. ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಸರಕಾರ ಚುಣಾವಣೆ ನಡೆದ ದಿನ ರಜೆ ಕೊಡಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಪ್ರಯಾಣದ ಖರ್ಚು? ಇದೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿ ಸುಶಿಕ್ಷಿತರು ಮತಗಟ್ಟಿಯಿಂದ ದೂರ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಅವರ ಅಳಲು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಪರಿಹಾರವೆ ಇ ಓಟಿಂಗ್. ಇಂತಹ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲೆ ಅಥವಾ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲೆ ಕುಳಿತು ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನ ಒಂದು ಕಿ ಒತ್ತಿ ಮಿಂಚಂಚೆಯಿಂದ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಬಾರದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಈ ಮೇಲ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟು ಈಗ ಎರಡು ದಶಕಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲೆಯೆ ಆಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಲಭ್ಯ ಇದ್ದ ಇ ಮೇಲ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಈಗ ಕೆಲವೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂಗೈಯಗಲದ ಫೋನ್ ಸೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಲಭ್ಯ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಿರುವ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಭದ್ರತೆಯೂ ಸಾಕಷ್ಟಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದಾಗ ಪರ ಊರು, ಪರದೇಶ ಬಿಡಿ, ಅದೆ ಊರು ಅದೆ ಗಲ್ಲಿ - ಓಣಿಯಲ್ಲಿರುವವರೂ ಮತಗಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಲು ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿದರೆ ಶೇಕಡ ನೂರರಷ್ಟು ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮತ ಚಲಾವಣೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಅದರ ಹತ್ತಿರಕ್ಕಾದರೂ ಬರಬಹುದು ಎಂಬುದು ಈ ಗುಂಪಿನ ವಾದ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಕೆಲ ಚುಣಾವಣಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗಿಂತ ಈ ಚುಣಾವಣಾ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಾದ ತುಸು ಜೋರಾಗಿಯೆ ಕೇಳಿ ಬಂತು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಂಗಳೂರಿಗರು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಿದ್ದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೆ ಇ ವೋಟಿಂಗ್ ಪರ ವಾದ ಇನ್ನೂ ಬಿರುಸಾಯಿತು.

ಇದು ಸಾಧ್ಯವೆ..... ಇ ಓಟಿಂಗ್? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ತರಬಹುದೆ? ಅದರಿಂದೇನೂ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆ? ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದೆ? ಇದನ್ನು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಬಹುದೆ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹುಡುಕುವುದೆ ಈ ಲೇಖನದ ಉದ್ದೇಶ.

೧೯೪೮ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಜನರಲ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕಾರವಾದ ಯುನಿವರ್ಸಲ್ ಡಿಕ್ಲೆರೆಶನ್ ಆಫ್ ಹ್ಯೂಮನ್ ರೈಟ್ಸ್ ಭಾರತದ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದೊಂದು ಠರಾವು. ಈ ಠರಾವಿಗೆ ಭಾರತ ಬದ್ಧ. ಈ ಠರಾವಿನ ಪರಿಚ್ಛೇದ ೨೧.೩ ಹೇಳುವಂತೆ "ಜನರ ಆಯ್ಕೆ ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಡೆಯುವ ಅಸಲಿ (genuine) ಚುಣಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಬೇಕು, ಚುಣಾವಣೆ ಗೌಪ್ಯಮತ ಚಲಾವಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕು". ಎಂದರೆ ಗೌಪ್ಯ ಮತದಾನಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಎಂದರೆ ಮತದಾರನ ಮತ ಚಲಾವಣೆ ಗೌಪ್ಯವಾಗಿ ಇರಬೇಕು.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೧೯೫೧ರ ಜನತಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕಾಯ್ದೆ ಮತ್ತು ಅದರಡಿ ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳದ್ದು ಅವೂ ಗೌಪ್ಯ ಮತದಾನವನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೧೨೮ ಸ್ಪಷ್ಟ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಮತ ಚಲಾವಣೆಯ ಗೌಪ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಇನ್ನುಳಿದ ಹಲವು ಅನುಬಂಧಗಳೂ ಈ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ. ಮತಗಟ್ಟೆಯ ಮತ ಚಲಾವಣೆಯ ಜಾಗ ಅಪಾರದರ್ಶಕ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು ಮತದಾರ ಯಾರ ಹೆಸರಿನ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ ಎಂದು ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದು. ಮತದಾರ ತನ್ನ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇತರರು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಮತದಾರನನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿಯೂ ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳಿ ಪಡೆಯುವಂತಿಲ್ಲ - ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ.

ಈ ಗೌಪ್ಯತೆಯ ಅನುಕೂಲವೇನು? ಹಲವು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಭಯ, ಭೀತಿ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಲು ಈ ನಿಯಮ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಈ ನಿಯಮದಿಂದಾಗಿಯೆ ಗುಂಡಾ ರಾಜಕಾರಣಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನತೆ, ಜಮಿನ್ದಾರನ ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳೂ, ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೂ ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ಬಾಹ್ಯ ಒತ್ತಡ ಇಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಆಮಿಷ ಇಲ್ಲದ ಮತ ಚಲಾವಣೆಗೆ ಈ ನಿಯಮ ಸಹಾಯಕಾರಿ. "ನೀನು ನನಗೆ ಮತ ಒತ್ತಿದ್ದು ತೋರಿಸಿದರೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂಬಂಥ ಆಮಿಷಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದೆ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಲು ಈ ನಿಯಮ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಇ ಓಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಗೌಪ್ಯತೆಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಇದೆಯೆ? ಇಲ್ಲ. ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಉದ್ಯೋಗಿ ಮತ ಯಾರಿಗೆ ಒತ್ತಿದ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವನ ಅಥವಾ ಅವಳ ಹಿರಿಯಧಿಕಾರಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆ? ಖಂಡಿತ ಇದೆ. ಸಾಧ್ಯ ಇದ್ದರೆ....... ಕಛೇರಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯೋಣ. ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆಯುವ, ಬಡ್ತಿ ಕೊಡುವ, ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚು-ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಬೆದರಿಕೆ ಅಥವಾ ಆಮಿಷದಿಂದ ಈ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಹಿರಿಯಧಿಕಾರಿಗೆ ಅವರೆಲ್ಲ ತನ್ನ ಆಯ್ಕೆಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಮತ ಒತ್ತುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ-ಅವಕಾಶ-ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಿದೆ. ಇಂಥ ಅವಕಾಶವೆ ಗೌಪ್ಯತೆಯ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ. ಹಾಗಾಗಿ ಕಲಂ ೧೨೮ ಇರುವವರೆಗೆ ಚುಣಾವಣಾ ಕಮಿಶನ್ ಇ-ಮತ ಚಲಾವಣೆಗೆ ಆದೇಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆ ಇಲ್ಲ.

ಹಾಗಾದರೆ ಬಹು ಅನುಕೂಲ ಉಳ್ಳ ಇ ಓಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೇಡವೆ? ಖಂಡಿತಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಜನರ ಸಮಯ, ಓಡಾಟದ ಖರ್ಚು ಉಳಿತಾಯ. ಚುಣಾವಣೆಯಂದು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ರಜೆ ಘೋಷಿಸಿ ಇಡಿ ದೇಶವನ್ನು ಅನುತ್ಪಾದಕಗೊಳಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ಇ ಓಟಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈ ಲೇಖಕನಿಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಕಾನೂನು ಕಮಿಶನ್ನಿನ ಪರಿಗಣನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಖಾಸಗಿ ಮನೆ ಅಥವಾ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮಾಡದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತಗಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ಇ ಓಟ್ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಯಾವುದೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದೆ, ಚುಣಾವಣಾ ಕಮಿಶನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮತದಾರರ ಗುರುತು ಪತ್ತೆ ಮಾಡದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದೆ, ಮತ ಚಲಾಯಿಸಿದವರೂ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಅಲ್ಲೆ ಗುರುತು ಸಿಗದಂತೆ ಅಳಿಸುವುದೊ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ ಇದೆಯೆ ಎಂಬುದೆಲ್ಲ ಕಮಿಶನ್ನಿನ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಕುಡುಕನೊಬ್ಬ ಲಾಯರ್ ಹತ್ರ ಹೋದ.

ಕುಡುಕ: "ನಾನು ಎಣ್ಣೇನ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಅಂಗಡಿಲಿ ತಗೊಂಡು ಕುಡಿಯೋಕೆ ಹೋದಾಗ ನನ್ನ ಹೆಂಡ್ತಿ "ಬೇಡ" ಅಂತ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ "ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬಂದಳು" ಅಂತ ಅವಳನ್ನ ಜೈಲಿಗೆ ಕಳಿಸಬೋದಾ?"

ಲಾಯರ್:

ರೆಸ್ ಜುಡಿಕೆಟಾ...

ದಾವಾವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡದೆ ಅಥವಾ ಸಾಕ್ಷಿ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿವಾದಾಂಶಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ವಾದ ಪ್ರತಿವಾದ ಆಲಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಎರಡನೆ ದಾವಾದಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತ ಸಾಕ್ಷಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ವಿವಾದಾಂಶಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಡವೆ, ಆ ಮೊದಲು ಪ್ರತಿವಾದಿ ತನ್ನ ಲಿಖಿತ ಪ್ರತಿವಾದ ಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಸಿರಬೇಡವೆ? ಹೌದು, ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಎರಡನೆ ದಾವಾದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲೆ ಬೇಕು. ಇದಿಷ್ಟು ಕಲಂ ೧೧ರ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು. ಈಗ ಹಾಲಿ ದಾವಾಸದಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದೇನು, ಅಲ್ಲಿನ ತೀರ್ಪೇನು ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಉಚ್ಛ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹೇಳಿದ್ದೇನು ಎಂದು ನೋಡೋಣ ಬನ್ನಿ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ೨೦೦೭ರಲ್ಲಿ ದಾವಾ ಹೂಡಿದ ವಾದಿ ಸರ್ವೆ ನಂ.೧೨/೧ ಮತ್ತು ನ.೧೨/೫ರಲ್ಲಿನ ಜಮೀನು ತನ್ನ ತಾಯಿಯದು, ತಾಯಿಯ ಮರಣಾನಂತರ ತನಗೆ ಬಂದಿದ್ದು, ತಾನು ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕುದಾರ, ಮಾಲೀಕನಾಗಿ ಅನುಭವದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಈ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಹಕ್ಕಿರದ ಪ್ರತಿವಾದಿ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಅತಿಕ್ರಮದ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ವಾದಿಯನ್ನು ಹೊರದಬ್ಬಿ, ಜಮೀನನ್ನು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಆಪಾದಿಸಿ, ತನ್ನನ್ನು ಜಮೀನಿನ ಮಾಲೀಕನೆಂದು ಘೋಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ನಿರ್ಬಂಧಕಾಜ್ಞೆಯನ್ನೂ ಕೇಳಿ ದಾವಾ ಹೂಡಿದರು. ಇದನ್ನು ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ೨೦೦೭ರ ದಾವಾ ಎನ್ನೋಣ.

೨೦೦೭ರ ದಾವಾದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ ಅದು ವಜಾ ಆಯಿತು. ಈ ತೀರ್ಪಿನ ವಿರುದ್ಧ ವಾದಿ ಅಪೀಲು ಹೂಡಿದರಾದರೂ ಅದೇನು ಯಶ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅಪೀಲು ವಜಾ ಆಗಿ ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪು ಮತ್ತು ಡಿಕ್ರಿ ಅಂತಿಮ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆದವು.

ನಂತರ ಇದೆ ವಾದಿ ಅದೆ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಅದೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ದಾವಾ ಹೂಡಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಯಿಂದ ಆ ಜಮೀನಿನ ಸ್ವಾಧೀನ ಕೋರಿ, ಶಾಶ್ವತ ನಿರ್ಬಂಧಕಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ನಂತರದ ದಾವಾ ಎನ್ನೋಣ. ನಂತರದ ದಾವಾದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾದ ಪ್ರತಿವಾದಿ ತಮ್ಮ ಲಿಖಿತ ಪ್ರತಿವಾದ ಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಹಳೆಯ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದರು. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ರೆಸ್ ಜುಡಿಕೆಟಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದರು. ಈ ನಂತರದ ದಾವಾ ರೆಸ್ ಜುಡಿಕೆಟಾ ನಿಯಮದಿಂದ ಬಾಧಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದರು. ಈ ನಂತರದ ದಾವಾದಲ್ಲಿನ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೆಲ್ಲ ಈ ಹಿಂದೆಯೆ ೨೦೦೭ರ ದಾವಾದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಅಂತಿಮ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆದಿವೆ, ಹಾಗಾಗಿ ಈ ದಾವಾ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎಂದರು.

ಪ್ರಕರಣದ ಸಂಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗೊ ಹಾಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾದ ರೆಸ್ ಜುಡಿಕೆಟಾ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ವಿವಾದಾಂಶಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿತು. ಆ ಪೈಕಿ ಕಾನೂನಿನ ವಿವಾದಾಂಶವನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿವಾದಾಂಶ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪಕ್ಷಗಾರರ ವಕೀಲ್ಠರ ವಾದ ಪ್ರತಿವಾದ ಆಲಿಸಿ, ಈ ನಂತರದ ದಾವಾ ರೆಸ್ ಜುಡಿಕೆಟಾದಿಂದ ಬಾಧಿತ ಆಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ದಾವಾ ವಜಾ ಮಾಡಿತು. ನೆನಪಿಡಿ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪಕ್ಷಗಾರರ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಬಾಧಿತ ವಾದಿ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಕೆಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ರೆಸ್ ಜುಡಿಕೆಟಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿವಾದಾಂಶ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದ್ದನ್ನೇನೊ ಒಪ್ಪಿತು. ಆದರೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ವಿಚಾರಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ವಾದ ಪ್ರತಿವಾದ ಆರಿಲಿ ಈ ದಾವಾದಾಂಶವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದನ್ನು ಸರಿ ಎಂದು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ದಾವಾವನ್ನು ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿವಾದಾಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿತು.

ಈಗ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸರದಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಯದು. ಉಚ್ಛ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಪ್ರತಿವಾದಿ ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತಪ್ಪೆಸಗಿದೆ ಎಂದರು. ರೆಸ್ ಜುಡಿಕೆಟಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದ್ದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದರು.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಚ್ಛ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಉದಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ ಈ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿವಾದಾಂಶವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊ ಅಥವಾ ಕಾನೂನಿನ ಮತ್ತು ಸಂಗತಿಯ ಮಿಶ್ರ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊ?

ಈ ಬಗೆಗಿನ ಚರ್ಚೆಗಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ದಿವಾಣಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯ ಆಜ್ಞೆ XIV ನಿಯಮ ೨ನ್ನು ನೋಡಿತು. ಇದರಂತೆ ವಿವಾದಾಂಶ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾನೂನಿನದಾಗಿದ್ದರೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅದನ್ನು ಸಾಕ್ಷ್ಯ ವಿಚಾರಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬಹುದು. ವಿವಾದಾಂಶ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಯೆ ಆಗಲಿ, ಆಂಶಿಕವಾಗಿಯೆ ಆಗಲಿ ಸಂಗತಿಯದಾಗಿದ್ದರೆ ಆಗ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲೆಬೇಕು. ಇನ್ನು ಇಂತಹ-ಎಂದರೆ ರೆಸ್ ಜುಡಿಕೆಟಾರಂತಹ-ವಿವಾದಾಂಶಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಇದು ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಗತಿಯ ಮಿಶ್ರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದಿತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಿ ೨೦೧೫ರ ಸರ್ವೋಚ್ಛ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ *ವೈಶ್ ಅಗರ್ವಾಲ್ ಪಂಚಾಯತ್* ಪ್ರಕರಣದ ತೀರ್ಪನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿತು ನ್ಯಾಯಪೀಠ. ಈ ತೀರ್ಪಿನಂತೆ ರೆಸ್ ಜುಡಿಕೆಟಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿವಾದಾಂಶವಾದರೆ ಅದು ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಗತಿಗಳ ಮಿಶ್ರ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷ್ಯದ ನೆರವಿಲ್ಲದೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸದಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ನ್ಯಾಯಪೀಠ ಅಪೀಲನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿ ಮೊದಲ ಅಪೀಲಿನ ತೀರ್ಪನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಿತು.

'ಉಯಿಲಿನ ಪ್ರೊಬೆಟ್ ಡಿಕ್ರಿಯಲ್ಲ'

ರೂಪಿಸಿ, ಪಕ್ಷಗಾರರಿಗೆ ಅವರವರ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ, ಅವರ ವಾದ-ಪ್ರತಿವಾದ ಕೇಳಿ ಉಯಿಲನ್ನು ಪ್ರೊಬೆಟ್ ಮಾಡುವ ತೀರ್ಪು ಮತ್ತು ಡಿಕ್ರಿ ಹೊರಡಿಸಿತು.

ಬಾಧಿತ ಪ್ರತಿವಾದಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಈ ತೀರ್ಪು ಮತ್ತು ಡಿಕ್ರಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ವಾದ ಮಂಡಿಸಿದರು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಭಾರತೀಯ ವಾರಸಾ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೨೯೫ ಪ್ರೊಬೆಟ್ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವಾದಿ ಹಾಜರಾಗಿ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೆ 'ಪ್ರೊಬೆಟ್ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೂಲ ದಾವಾದ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳಂತೆ ನಡೆಸಬೇಕು' ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರೊಬೆಟ್ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಮೂಲದಾವಾ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಪ್ರೊಬೆಟ್ ವ್ಯವಹರಣೆಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸುವ ಪ್ರೊಬೆಟ್ ಆಜ್ಞೆ ಕೇವಲ ಪ್ರೊಬೆಟ್ ಆಜ್ಞೆಯೆ ಹೊರತು ಅದು ಸಂಹಿತೆಯ ಕಲಂ ೨(೨)ರಂತೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಡಿಕ್ರಿ ಆಗದು.

ಜಿಲ್ಹಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಪ್ರೊಬೆಟ್ ಪಡೆದ ಪಕ್ಷಗಾರ ಹಾಜರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪರ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರು, ಅಪೀಲು ವಜಾ ಆಗಬೇಕು ಎಂದರು. *ಪ್ರೆಸ್ಸಿ ಪಿಂಟೊ* ಮತ್ತು *ಚಿನ್ನ ರೆಡ್ಡಿ* ಪ್ರಕರಣದ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿ ಪ್ರೊಬೆಟ್ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಇದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ದಾವಾ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ಎಂದು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. ಏನೆಂದರೆ, ಅಪೀಲುದಾರರಿಗೆ ಜಿಲ್ಹಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪ್ರೊಬೆಟ್ ನೀಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಕರಾರಿಲ್ಲ, ಅವರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಡಿಕ್ರಿ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ವಾರಸಾ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೨೨೭ ವಿಧಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೊಬೆಟ್ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ತೀರಿಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿಲ್ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಲಾದ ನಿರ್ವಾಹಕ (executor) ಮಧ್ಯಂತರದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳೆಲ್ಲ ಊರ್ಜಿತಗೊಳಿಸಬಹುದಷ್ಟೆ. ವಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಲಾದ ಆಸ್ತಿಯ ಮಾಲಿಕತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರು ಬೇರೆಯದೆ ದಾವಾ ಹೂಡಬೇಕು.

ಪ್ರೆಸ್ಟಿ ಪಿಂಟೊ ಮತ್ತು *ಚಿನ್ನ ರೆಡ್ಡಿ* ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ವಿರೋಧ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರೊಬೆಟ್ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ದಾವಾ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ೨೦೦೩ರ *ದೆಹಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಥಾರಿಟಿ* ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿಲುವು ತಳೆದಿದೆ. ಈ ತೀರ್ಪಿನಂತೆ ಪ್ರೊಬೆಟ್ ವ್ಯವಹರಣೆ ದಾವಾದಂತೆ ನಡೆದರೂ ಆಸ್ತಿಯ ಮಾಲಿಕತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇನಿದ್ದರೂ ಬೇರೆಯದೆ ದಾವಾ ಹೂಡಬೇಕು. ಕಾನೂನಿನ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿ ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಲಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಬೆಟ್ ವ್ಯವಹರಣೆಯನ್ನು ದಾವಾದಂತೆ ನಡೆಸಿ ಜಿಲ್ಹಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಡಿಕ್ರಿ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದರೂ ಅದು ಡಿಕ್ರಿ ಅಲ್ಲ ಕೇವಲ ಪ್ರೊಬೆಟ್ ಮಾತ್ರ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಬಂದಿತು. ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪು ಡಿಕ್ರಿ ಅಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅಪೀಲು ಸಹ ನಿಲ್ಲದು ಎಂದೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಿಸಿತು. ಹಾಗಾಗಿ, ಅಪೀಲು ವಜಾ ಆಯಿತು.

ತೆರೆದ ಅಂಚೆ

ಇವರಿಗೆ,

....

....

....

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆ, ನಂ. ೮/೩೪೦, ಪ್ರಭಾತ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಕೆ.ಜಿ.ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೦೯
ಮುದ್ರಣ : ವೀ ಕೇ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ & ಪಬ್ಲಿಷರ್ಸ್, ನಂ. ೩೯೬, ಊಳಿಗಾ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಸಂಪಿಗೆ ರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೦೩ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ : aravindneglur@gmail.com
KARBIL 01707 / 10 /1/2009-TC ಸಂಪಾದಕರು : ಅರವಿಂದ ಎಂ. ನೆಗಳೂರ RNI No. KARBIL 2010/64911